

Jawapan

Bab 1

PBD 1.1 Kestabilan dan Kemakmuran Negara Kita

1. (a) X
(b) ✓
(c) ✓
(d) X
(e) ✓
(f) ✓
2. (a) Sistem pemerintahan beraja
(b) Yang di-Pertuan Besar
(c) kesultanan
(d) kesultanan ; ketua bebas
(e) bertulis ; tidak bertulis
(f) Adat Perpatih
(g) *Hukum Kanun Pahang*
(h) undang-undang adat
(i) sosial
(j) menstabilkan sistem pemerintahan
3. (a) Bijih timah
(b) Emas
(c) Perak
(d) Kayu-kayan / Rotan
(e) Damar / Kapur barus
(f) Getah jelutung
(g) Kayu cendana
(h) Kayu gaharu
(i) Sirip ikan yu
(j) Timun laut
(k) Rumpai laut
(l) Mutiara
4. (a) muara sungai yang strategik
(b) Syahbandar
(c) kepul, leng, kal, cupak dan gantang
(d) kati, tahlil dan pikul
(e) saga, mayam, bungkal dan kati
(f) auns, paun, tan dan gelen
(g) tukar barang / sistem barter
(h) timah dan emas
(i) hasil perlombongan, pertanian, hasil hutan dan perdagangan
(j) pendapatan pemerintah
5. (a) keluarga
(b) adat resam
(c) kemahiran
(d) maruah
(e) pantang larang
(f) berhemah tinggi
6. (a) hal pentadbiran negara ; sistem politik
(b) fekah ; usuludin
(c) hadis ; bahasa Arab
(d) sukan pelajaran; kelas

- (e) al-Quran ; tulisan jawi
(f) al-Quran ; tulisan jawi

PBD 1.2 Faktor Kedatangan Kuasa Barat ke Negara Kita

7. (a) Portugis ; Sepanyol
(b) Lautan Hindi
(c) Belanda ; Britain ; Perancis
(d) rempah-ratus
(e) Syarikat Hindia Timur Inggeris (SHTI)
(f) Syarikat Hindia Timur Belanda ; Syarikat Hindia Timur Perancis
8. (a) (i) rempah-ratus, minyak wangi, emas, perak, batu permata, gading dan hasil hutan.
(ii) teh, sutera dan tembakar.
(b) (i) emas, perak, bijih timah dan rempah-ratus.
(ii) tengah-tengah laluan perdagangan di antara India dan China.
(c) (i) tempat perlindungan sementara menunggu peralihan angin monsun.
(ii) memudahkan kapal berlabuh, mengisi bekalan air, makanan serta membaiki kapal sebelum belayar ke Canton.
(d) (i) menyebarkan agama Kristian ke Alam Melayu.
(ii) kekayaan, keagamaan dan kemasyhuran.
9. (a) Revolusi Perindustrian membolehkan barang kilang dikeluarkan secara besar-besaran.
(b) (i) Jerman
(ii) Perancis
(c) • Kuasa Barat mula menguasai tanah jajahan di luar Eropah.
• Mereka memerlukan pusat perdagangan dan pusat pembekalan bahan mentah bagi keperluan kilang perusahaan mereka secara berterusan.
• Mereka juga memerlukan pasaran yang lebih luas untuk memasarkan barang kilang mereka.
10. (a) Keperluan getah asli kesan perkembangan industri kereta.
(b) Kesuburan tanah dan kekayaan hasil bumi negara kita.
(c) Keperluan bijih timah kesan perkembangan industri mengetin.
(d) Pembukaan Terusan Suez telah mempercepat urusan perdagangan.
(e) Ciptaan kapal wap memudahkan pengangkutan.
(f) Persaingan kuasa-kuasa Barat untuk mendapatkan tanah jajahan.
(g) Ciptaan telegraf memudahkan perhubungan.
(h) Peluasan kuasa melalui slogan "Beban Orang Putih".

PBD 1.3 Persaingan Kuasa Barat untuk Mendapatkan Tanah Jajahan

11. (a) Perancis
(b) Rusia

- (c) Jerman
- (d) Belanda
- (e) Portugis
- (f) Amerika Syarikat
- (g) British
- (h) Keluarga Brooke
- (i) Syarikat Borneo Utara British
- (j) Sepanyol

PBD **1.4** Perbezaan Strategi Kuasa Barat untuk Menguasai Negara Kita

12. (a) Parti Konservatif

- (b) Parti Liberal
- (c) campur tangan
- (d) pentadbiran
- (e) pedagang
- (f) pelaburan
- (g) Harry Ord
- (h) naungan

13. (a) Pakatan

- (b) Perjanjian
- (c) Serangan fizikal
- (d) Manipulasi
- (e) Pajakan
- (f) Tipu helah
- (g) Ugutan/ Desakan

14. (a) Serangan fizikal

- (b) Perjanjian
- (c) Serangan fizikal
- (d) Pakatan
- (e) Perjanjian
- (f) Serangan fizikal
- (g) Pakatan

15. (a) Menggunakan perebutan takhta di Perak pada tahun 1871

- (b) Menggunakan peristiwa rompakan lanun dan serangan ke atas rumah api di Tanjung Rachado
- (c) Mengambil kesempatan berikutan konflik antara pembesar di Sungai Ujong
- (d) Francis Light melakukan tipu helah kepada Sultan Kedah
- (e) Berpakat dengan Belanda dengan memeterai Perjanjian Inggeris-Belanda 1824
- (f) Membuat ugutan terhadap Sultan Selangor dan Sultan Pahang
- (g) James Brooke mendesak Sultan Brunei
- (h) Mendesak Sultan Perak, Sultan Selangor, Yamtuan Seri Menanti dan Sultan Pahang memeterai perjanjian
- (i) James Brooke menandatangani perjanjian dengan Sultan Brunei
- (j) Melalui pajakan dan pemberian piagam kepada Syarikat Borneo Utara British
- (k) Menyerang Naning pada tahun 1831 dan 1832
- (l) Membedil Kuala Terengganu dan meminta Sultan Omar

16. Pada 30 Januari 1819, Stamford Raffles memaksa Temenggung Abdul Rahman menandatangani perjanjian yang membenarkan British membuka petempatan di Singapura. Perjanjian tersebut memerlukan pengesahan Sultan Johor. Stamford Raffles mendapat maklumat tentang masalah pewarisan takhta kerajaan Johor. Stamford Raffles mengiktiraf Tengku Hussein sebagai Sultan Johor yang sah dengan syarat Sultan Hussein mengiktiraf perjanjian Stamford

Raffles dengan Temenggung Abdul Rahman. Pada 6 Februari 1819, Sultan Hussein mengiktiraf perjanjian tersebut yang membolehkan British bertapak secara rasmi di Singapura. Usaha yang boleh dilakukan bagi menangkis kemaraan kuasa Barat ialah bersatu hati, menyatukan rakyat, mengutamakan kepentingan negara, bermusyawarah, memantapkan sistem pentadbiran, mengetahui muslihat dan strategi kuasa Barat dan menguatkan sistem pertahanan.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

17. Berdasarkan penilaian guru.

Praktis Masteri 1

BAHAGIAN »»A

1. A	2. B	3. A	4. D	5. D
6. B	7. D	8. C	9. A	10. C

BAHAGIAN »»B

- 1.** (a) (i) Mengetua pentadbiran negeri.
(ii) Lambang kedaulatan negeri.
- (b) • Kegiatan perdagangan dijalankan di pelabuhan-pelabuhan yang strategik.
• Sistem timbangan dan sukatn digunakan dalam perdagangan.
• Penggunaan mata wang memudahkan urusan perdagangan.
• Sistem percukaian yang teratur dilaksanakan.
- (c) • Memanfaatkan hasil hutan dan hasil bumi negara.
• Melibatkan diri dalam perdagangan antarabangsa.
• Menggalakkan penglibatan rakyat / belia dalam bidang perdagangan.
• Menghapuskan amalan rasuah.
• Menyediakan infrastruktur yang lengkap/ canggih di seluruh negara.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

- 2.** (a) (i) Serangan fizikal
(ii) Pakatan
(iii) Perjanjian
- (b) (i) Menggunakan peristiwa perebutan takhta di Perak pada tahun 1871 untuk campur tangan di Perak.
(ii) Menggunakan peristiwa rompakan kapal dagang British dan serangan ke atas rumah api di Tanjung Rachado sebagai alasan untuk campur tangan di Selangor.
(iii) Mengambil kesempatan berikutan konflik antara pembesar di Sungai Ujong untuk campur tangan di Negeri Sembilan.
- (c) • Melengkapkan diri dengan ilmu pengetahuan.
• Meningkatkan tahap pendidikan negara.
• Sentiasa memberikan kesedaran kepada rakyat.
• Memastikankekayaan negara dinikmati bersama oleh semua rakyat.
• Sentiasa memelihara keamanan dan kestabilan negara.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

BAHAGIAN »»C

- 1.** (a) • Dasar kuasa-kuasa Barat berubah corak.
• Kesan daripada Revolusi Perindustrian.
• Revolusi Perindustrian membolehkan barang dikeluarkan secara besar-besaran.

- Mencari pusat perdagangan.
- Menguasai tanah jajahan.
- Bagi mendapatkan bekalan bahan-bahan mentah secara berterusan.
- Mencari kawasan pasaran yang luas.
- Untuk memasarkan barang.

[Mak. 6m]

- (b)
- Perkembangan industri kereta dan ciptaan tayar meningkatkan permintaan terhadap getah asli.
 - Kesuburan tanah dan iklim yang sesuai untuk tanaman berorientasikan eksport.
 - Kekayaan hasil bumi seperti bijih timah, bijih besi, arang batu dan emas.
 - Perkembangan industri mengetin makanan meningkatkan permintaan terhadap bijih timah.
 - Pembukaan Terusan Suez mempercepat urusan perdagangan
 - Ciptaan kapal wap dapat membawa muatan yang banyak/ perjalanan lebih cepat/ menjimatkan kos.
 - Persaingan kuasa-kuasa Barat untuk mendapatkan tanah jajahan.
 - Ciptaan telegraf memudahkan komunikasi antara ahli perniagaan di benua Eropah dengan wakil mereka di Tanah Melayu.
 - Menyebarluaskan pengaruh dan tamadun melalui slogan "Beban Orang Putih".

[Mak. 6m]

- (c)
- Sentiasa mengambil iktibar daripada peristiwa sejarah.
 - Menguatkan jati diri.
 - Mempertahankan institusi Yang di-Pertuan Agong.
 - Mengamalkan prinsip Rukun Negara.
 - Sentiasa memajukan diri.
 - Memelihara kestabilan negara.
 - Mengutamakan kesejahteraan/ keharmonian.
 - Menggerakkan perpaduan.
 - Menghormati/ mematuhi undang-undang negara.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

[Mak. 8m]

Fokus KBAT

1. Pengangkutan laut.
2. Mbolehkan barang dagangan dibawa dari satu tempat ke tempat lain. Membekalkan bahan mentah secara pukal untuk kegiatan perdagangan.
3. Halangan fizikal seperti laut yang sempit dan sukar dilalui kapal besar. Halangan cuaca seperti laut bergelora dan jerebu. Masalah keselamatan seperti ancaman lanun dan pencerobohan perairan. Risiko pelanggaran antara kapal dan pencemaran laut.
4. Pengangkutan udara. Kaedah yang cepat dan efisien. Risiko kerosakan, kehilangan dan kecurian rendah. Boleh menghubungi kawasan pedalaman dan terpencil. Mengurangkan kos pergudungan kerana bekalan stok dapat dihantar dengan cepat dan tidak perlu disimpan dengan banyak.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)